

GRONINGER

COURANT

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Kennisgeving.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente

Groningen, —
Gezien art. 11 van het Koninklijk besluit van den 9den November 1851 (Staatsblad no. 142), volgens 't welk er jaarlijks, in de maand November, eene VERGADERING van KIESGEREGTIGDEN wordt gehouden, om de plaatsen aan te vullen der LEDEN van de KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN, die met het einde des jaars aan de beurt van aftreding zijn, of die door overlijden of andere oorzaken zijn uitgevallen;

Gezien de missie van de KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN te Groningen, van den 12den dezer, no. 62, houdende kennisgeving, dat het op het einde dezes jaars aftredende een derde van de Leden der Kamer bestaat uit de Heeren Mr. C. M. NAP, H. B. ONNES, H. A. WILNE en J. G. HOLTUIS, —

Maken bekend, dat op **Woensdag den 29sten November 1855**, van des voormiddags tien tot des namiddags een uur, in het RAADHUIS dezer Gemeente, in de RAADZAAL eene VERGADERING van KIESGEREGTIGDEN zal worden gehouden, tot het kiezen van vier Leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken, ter aanvulling der plaatsen van de vier genoemde aftredende Leden, die op nieuw benoembaar zijn.

Voorts dat de Lijst der Kiesgeregtigten op de SECRETARIS dezer Gemeente voor de belanghebbenden ter lezing is gelegd, en dat de bezwaren tegen die Lijst, hetzij die den Klager, hetzij die andere Ingezetenen betreffen, gedurende acht dagen na den dag dezer aankondiging, bij het Gemeentebestuur kunnen worden ingeleverd, waarover hetzelfde alsdan beslist en daarvan aan de belanghebbenden kennis geeft, terwijl deze gedurende acht dagen na de betekening dezer beslissing, bij de Gedeputeerde Staten in hooger beroep kunnen komen.

Dat de STEMBRIEFJES acht dagen vóór den bovenbepaalden dag der Vergadering van Kiesgeregtigten, aan dezelve zullen worden gezonden.

Eindelijk worden de belanghebbenden herinnerd aan de nagelomde bepaling betreffende de vereischten, om als lid van de Kamer van Koophandel en Fabrieken benoembaar te zijn:

» Om tot lid eener Kamer benoembaar te zijn, wordt vereischt, dat men den ouderdom van 30 jaren hebbe bereikt, » wone ter plaatse waar de Kamer gevestigd is, en aldaar » gedurende ten minste vijf jaren Bestuurder eener Onder- » neming van Handel of van Fabrijkwezen, of in eenige » met die takken Nijverheid in verband staande betrekking » zij geweest.

» Consuls van vreemde Mogendheden zijn niet benoembaar. »

GRONINGEN, 15 October 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

GRONINGER STRAATVUILNIS.
PUBLIEKE VERKOOPING op WOENSDAG
den 21sten October 1855, ten Huize van K. J. NEVEN,
te Hoogenland.

NIEUWSTADJINGEN.

NOORD-AMERIKA.

In een der dagbladen wordt, bij de vermelding der geschillen tusschen Denemarken en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika over den Sondtol, geen gunstig tafereel van de Amerikaanse zeemagt opgehangen. De vloot der Vereen. Staten wordt op 75 vaartuigen met 2036 kanonnen begroot. De schepen zouden ten deele in slechten staat zijn, zoodat er maar 50 van tot dienst geschikt zouden wezen. De kosten der zeemagt zijn voor het loopende dienstjaar op 14,631,156 dollars uitgezet. Daarmede is bij de wijze van aanbouw in de Ver. Staten niet veel van belang uit te rigten. Eene andere zwakheid van de Amerik. vloot is, volgens dat bericht, in de misbruiken der administratie en in de aanstelling van officieren gelegen, daar hierbij minder naar bekwaamheid en verdienste, dan naar gunst en voorspraak wordt te werk gegaan. Een denkbeeld daarvan kan men zich maken, wanneer men weet wat onlangs tot zuivering van het personeel geschiedde. Volgens eene beslissing van de regtbank voor zeevaart, werd een aanzienlijk getal zee-officieren ontslagen, 35 kapiteins, 39 kommandeurs en 86 luitenanten. Bij deze gelegenheid vernam men, dat menig kapitein twintig en dertig jaren zijn traktement getrokken had zonder in werkelijke dienst geweest te zijn, en een luitenant, die als » sailing master » bij de marine kwam, nooit ter zee was geweest.

— Uit Mexico deelen de berichten, loopende tot den 16den Sept., mede, dat het voorloepig gekozen opperhoofd over de republiek, de generaal *Carrera*, ten gevolge van ontstane moeilijkheden met het insurgentenhooft *Aloarez*, reeds zijn ontslag genomen had. Het garnizoen der hoofdstad had intusschen den generaal *La Vega* tot zijn hoofd gekozen. Voorts heerschte er onder de legerhoofden en partijen in het meerendeel der Mexicaansche staten, bij voortdurend, groote oneenigheid en misverstand.

RUSLAND. — TURKIJE.

Alleen Russische berichten houden ons op de hoogte van de nieuwe krijgsoverwinningen in de Krim, voor zoo veel n.l. de bewegingen in de jongst verlopen acht dagen betreft. De operatie der geallieerde schepen, die Kinburn beschoten, hebben wij reeds gemeld. Dit geschiedde den 15den; eene latere tijding van den 16den houdt in, dat de geallieerden voortgingen met het beschieten der genoemde vesting en haven waarbij zij zich allen van kanonneerbooten bedienden en dat de bezetting den aanval krachtig beantwoordde. Ook op laatstgenoemden dag had deze aanval nog geen resultaten opgeleverd. Het aantal Engelschen, welke een deel uitmaken van de expeditie tegen Kinburn, bedraagt 3500 man landingstroepen en 2000 mariniers. Het cijfer der Fransche landingstroepen bedroeg 10,000 man.

De partikuliere correspondent van den *Précursur* te Odesa, verzekert, dat de Russen, na de middelen van verdediging te Odesa vermeerderd te hebben, nog bovendien alle moeite hebben gedaan om de ingang der baai van Cherson en de monding van de Bug ongenaakbaar voor diepgaande schepen te maken.

Wat de gebeurtenissen in de Krim aangaat, de bondgenooten hielden den 15den de kruin van de heuvels boven de vallei van Baidar met aanzienlijke magt bezet. Zoo men weet, waren zij daarheen getrokken ten gevolge van eene beweging der Russen op Abat. De Russische linkervleugel is daardoor in de achterhoede uitgebreid. De Engelsche en Fransche ministeriële bladen meenen, dat dit de stelling der Russen niet versterkt; dat de bondgenooten de volkomen vrijheid hunner bewegingen behouden hebben, terwijl de Russen een aantal vaste stellingen hebben te bewaken, als de noordzijde van Sebastopol, de hoogten van Inkermann, de heuvelen van Mackenzie, en de passagen van den Belbek en de Katcha.

Den 16den bleven de geallieerden met eene aanzienlijke magt de hoogten van het gebergte voor de Baidar-vallei bezetten.

Het plan, hetwelk door den maarschalk *Pelissier* voor de operatiën tot vermeerstering der Krim gevormd is, wordt zeer geheim gehouden en moet zelfs aan de generaals, die aan het hoofd der voornaamste afdelingen van het ministerie van oorlog staan, geheel onbekend zijn. Men verwacht echter met volle vertrouwen (zoo zegt een Fransch briefschrijver) dat het plan

voorspoedig ten uitvoer gebracht zal worden; want men weet dat de toestand der geallieerde troepen in allen deele gunstig is; de verliezen, die zij in de laatste dagen der belegering geleden hadden, zijn ruimschoots aangevuld; sedert de behaalde overwinning zijn onze soldaten dronken van roem en blinkende van geestdrift; terwijl de positie der geallieerde krijgsmagt uitstekend gekozen is, zoowel om aan te vallen als om zich te verdedigen. Men acht het dan ook zeker, dat de geheele Krim alda in de magt der onzen zijn zal, al mogten de Russen ook het uiterste beproeven om in het schiereiland weder in eene positie te geraken waarin zij zich zouden kunnen staande houden.

De *Moniteur* bevat een rapport van admiraal *Bruat* van den 2den dezer, waarin de bijzonderheden worden medegedeeld van eene expeditie, ondernomen tegen Tahan en Fanagoria, twee Russische forten, gelegen aan de zijde van de straat Jenikalé, en welke forten vernield zijn.

Ook in de dagbladen van het Russische gouvernement leest men thans een bericht omtrent de mislukte bestorming der vesting Kars op den 29sten September. Daarin wordt de nederlaag erkend, en deels toegeschreven aan de omstandigheid, dat terstond bij den aanvang van het gevecht verscheidene aanvoerders der Russische troepen sneuvelden of zware wonden bekamen. » Desniettemin en in weerwil van het door onze troepen geleden verlies, » zegt het Russische bericht, » hebben wij den vijand veertien vaandels ontnomen; en thans is de blokkade van Kars weder op den vorigen voet gebracht. »

Na de herhaalde en verschillende bevelen, die aan generaal *Vivian* zijn gezonden omtrent de bestemming van het Turksch-Engelsch contingent, heeft de generaal begrepen, dat het best zou wezen, zelf bij den generaal *Simpson* te gaan vragen, werwaarts hij zijne troepen mogt geleiden. Hij is daartoe van Konstantinopel naar Balaklava vertrokken. Men meent echter, dat het contingent naar Bataum zal gaan, ofschoon dit eerst zal beslist worden na de terugkomst van den generaal *Vivian*. Tot dusver heeft dit contingent nog weinig verricht. Men beweert evenwel dat het hoofddoel van het oprigten van dit korps is geweest, het Turksche leger in de toekomst in handen te spelen van Engeland, dat daarin vergoeding zou willen zoeken voor het militaire overwigt van Frankrijk. Dit althans moet het liefkoosd denkbeeld van lord *Redcliffe* zijn.

Uit eene aan het departement van oorlog opgemaakte opgaf blijkt, dat het verlies des Britschen legers, van den eersten dag der landing in de Krim (half Sept. 1854) tot de bemagtiging van Sebastopol (8 Sept. 1855) heeft bestaan in 195 officieren en 2277 soldaten die gedood, 577 officieren en 10,800 soldaten die gekwetst en 13 officieren en 491 soldaten die vermist zijn. Het zaamgevatte verlies is dus 14,353. De manschap der vloot is hieronder niet begrepen, evenmin als degenen, die aan ziekten zijn overleden of ondienstig geworden.

In bijzondere berichten uit Petersburg, van den 10den dezer, door Deutsche dagbladen medegedeeld, leest men het volgende:

„ De generaal baron *Korff* is wegens zijn gedrag te Eupatoria van zijn kommando ontsent en zal voor eenen krijgsraad ter verantwoording worden geroepen.

„ Het buitengewoon groot aantal verminkten, die, als voor de verdere dienst onbruikbaar, uit het leger ontslagen moeten worden en tot hertoe met *besluit in hun onderhoud moeten voorzien*, indien zij niet den officiersrang hadden of vaders van huisgezinnen waren, heeft de regering genoopt om ten minste het lot van diegenen dezer ongelukkigen eenigzins te verzachten, die van de staatsdomeinen afkomstig zijn. De minister voor de domeinen heeft den Keizer eene verordening voorgelegd, volgens welke aan de bedoelde personen, als zij zich in dorpen der kroon vestigen, eene ondersteuning tot inrigting van hun huishouden zal worden verleend, die voor de onderofficieren 50 en de gemeenen 40 zilveren roebels bedraagt; aan degenen die wegens zware wonden niet meer kunnen werken, zal behalve het gewone rantsoen uit de gemeentelijke magazijnen, een jaarlijksch pensioen van 13½ zilveren roebels voor de onder-officieren, en van 9 voor de gemeenen worden toegestaan. Dergelijke maatregelen der regering op de staatsdomeinen zijn gemeentelijk eene krachtige uitnodiging aan de naburige landeigenaars, om op gelijke wijze te zorgen voor de soldaten, die, wel is waar als vrije lieden, maar tevens als verminkt en voor den arbeid ongeschikt naar hunne haardsteden terugkeeren, al ware het alleen om niet al te veel voedsel aan de ontevredenheid hunner lijfeigenen te geven, die bovendien geen vuriger wensch hebben, dan om kroonboeren te worden. »

Te Warschau is het bevel ontvangen om de verspreiding van buitenlandsche vlugschriften met alle gestrengheid tegen te gaan. De regering was te weten gekomen, dat in Engeland eene bijzondere drukkerij voor revolutionaire geschriften in de Russische taal in werking is. Die geschriften worden in balen gepakt en naar Polen verzonden en daar onder de Russische officieren en soldaten verdeeld.

GRIEKENLAND.

Uit Athene wordt van den 10den gemeld, dat eene woelige manifestatie heeft plaats gehad van de Russische partij. De zamengeschoolde menigte hief luide kreten aan van *leeve de Koning, leve de Koningin, leve de Czaar*. Voor het Russische gezantschapshotel had eene demonstratie plaats tegen *Kalergis*. Deze ongeregeldeheden werden niet tegengegaan.

Brieven uit Griekenland verzekeren, dat het programma der nieuwe ministers louter veinzerij is en dat al wat men hoort en ziet, doet vermoeden, dat de regering in hare Russischgezinde staatkunde zal volharden.

ITALIE.

Uit Napels wordt van den 13den gemeld, dat het bericht eener beweging op Sicilië niet wordt bevestigd; er heerschte echter gisting onder de gemoederen, die bij de eerste gelegenheid dreigde los te barsten.

Ook te Rome moet het nog niet gunstig gesteld zijn, althans men spreekt er van eene zamenzwering, die in het pauselijk leger zou ontketend zijn.

De Sardische generaal *Montecaccio* is aan de gevolgen zijner in den slag aan de Tschernaia bekomen wonden bezweken.

— Het gerucht, dat de Oostenrijksche regering de goederen van de Piëmontsche kloosters, welke in Piëmont bij eene staatswet vervallen zijn verklaard en in de Oostenrijksche Italiaansche Staten zijn gelegd, in beslag heeft genomen, is bevestigd. De Sardische regering heeft zich daarover beklagd en heeft zich tot Frankrijk, haren bondgenoot, gewend om deszelfs bijstand te verwerven, ten einde het bewind van Oostenrijk te bewegen, dit sequester weder op te heffen, doch het kabinet van Parijs heeft daar geen gehoor aan gegeven, vermoedelijk op grond, dat deze tussenkomst toch vergeefs zoude zijn, zoo lang de andere punten van verschil tusschen Oostenrijk en Sardinië niet waren vereffend.

SPANJE.

De Carlistische bende van Borges is door de gouvernementstroepen verslagen. De oproelingen verloren acht dooden en zestien gekwetsten; buitendien heeft men wapenen en ammunitie buit gemaakt. Men ging voort de Carlisten ijverig te vervolgen.

De junta voor de herziening der tarieven heeft besloten voor te stellen de vrijstelling van regten voor steenkolen en vermindering tot de helft van de regten op koper, terwijl tevens de vrije invoer van wol door haar zal worden voorgesteld.

DUITSCHLAND.

Den 16den dezer vierde de Koning van Pruisen zijn 61ste geboortefeest, tevens de vijftigste verjaardag van zijn dienstne-

men in de Pruisische armee. Door eene deputatie van officieren werd den Koning bij deze gelegenheid een kostbare degen aangeboden.

— Zaterdag heeft eene deputatie van kiezers zich bij den minister-president begeven en hem een adres aangeboden over de duurte der levensmiddelen. De minister zeide, dat de regering aan deze zaak hare ernstige zorgen wijdde; hij voegde er bij, dat volgens bij hem ontvangen berichten, eene daling der graanprijzen te verwachten was.

— Het aantal door de cholera aangetast te Berlijn is geklommen tot 1942; daarvan zijn hersteld 468, overleden 1168 en in behandeling gebleven 306.

Sedert het begin der ziekte, den 28sten Mei, zijn te Weenen aangetast 6413 personen, 3073 hersteld, 2778 overleden.

— Men weet nog immer niets naders nopens de eigenlijke reden, waarom het Keurhessische ministerie, onder presidentschap van *Hassenpflug*, zijn ontslag ingediend heeft. Er is in den beginne wel gezegd, dat een maatregel van financiën aard daartoe aanleiding heeft gegeven, en thans voegt men er bij, dat *Hassenpflug* een lid van de Protestantsche geestelijkheid tot eene hooge betrekking in Keurhessen wenschte benoemd te zien, waaraan de keurvorst zijne goedkeuring niet wilde schenken; maar waarschijnlijk zullen dit de ware redenen niet zijn. Intusschen verneemt men, dat er kans bestaat dat de ministers, ten gevolge van eenige concessiën, die hun zullen worden gedaan, hunne portefeuilles behouden. Wellicht heeft de keurvorst ingezien, dat dit de verstandigste partij voor hem is, tegenover de moeilijkheid om een nieuw kabinet te zien tot stand brengen, dat krachtig genoeg is om aan de oppositie in de kamers weerstand te bieden.

Uit Kassel wordt van den 16den dezer gemeld, dat de heer v. *Hassenpflug* en de overige leden van het Keur-Hessische ministerie eindelijk het door hen van den Keurvorst verzochte ontslag hebben bekomen. De namen der nieuwe ministers zijn nog niet bekend.

— Te Weenen heeft de algemeene geldcrisis en het nijpend gebrek aan beschikbare kapitalen nog niet afgenomen. In de handels- en industriële wereld ziet men met benauwdheid het einde des jaars te gemoet, omdat alsdan zal blijken hoe zeer deze ramp het crediet van zeer geachte handelshuizen heeft getroffen.

— Van groot belang voor Oostenrijk is de thans voltooidde reorganisatie van alle regterlijke en besturende collegiën (voor alle staatsburgers gelden thans gelijke wetten en gelijke regtbanken), alsmede het onlangs uitgevaardigde nieuwe reglement voor de hoogeschool, hetwelk de studerende van vele aloude gebruiken bevrijdt en hun vele onkosten bespaart; ook voor de financiële en staathuishoudkundige belangen van Oostenrijk verwacht men in welonderdichte kringen met vrij groote waarschijnlijkheid belangrijke hervormingen van den even ijverigen als talentvollen minister van financiën v. *Bruck*.

DENEMARKEN.

Tot commissaris voor het in November te Koppenhage te houden congres over de zaak van den Sondtol, is benoemd de heer *Bluhme*, directeur van den Sondtol. Het bevestigt zich dat Denemarken de kapitalisatie zal voorstellen.

De dépêche, waarbij Denemarken de belanghebbende staten heeft uitgenoodigd zich in conferentie te vereenigen, is gedagteekend den 1sten October. Daarbij is gevoegd eene memorie en een statistiek overzicht. Denemarken wenscht er eene staatkundige kwestie van te maken. Het zegt, dat de 2 miljoen thaler, welke de Sondtol opbrengt, een onmisbaar gedeelte uitmaken van de Deensche staatsinkomsten en dat bij gevolg de staat niet zou kunnen bestaan, bijaldien deze inkomst kwam te vervallen. Zij, die belang stellen in het bestaan van Denemarken als onafhankelijke staat, moeten derhalve zijne zaak ondersteunen.

Reeds is gemeld, dat de voorstellen van het Deensche kabinet in de tweede plaats strekken om den Sondtol te kapitaliseren. Daarbij is de verdeling de grootste moeilijkheid. Men weet b. v. niet, of de staten zullen betalen volgens den oorsprong van het schip, of volgens zijne bestemming. Zoo gebeurt het, dat een staat geene vaartuigen in de Oostzee zendt, maar dat schepen, die den Sond zijn doorgevaren, aan den tol hebben betaald, in zijne havens aankomen en hunne ladingen er duurder verkocht worden, ten gevolge van de kosten van tol, welke zij moesten betalen om in de Oostzee te komen. Zullen deze staten ook in de verdeling deelen? Deze moeilijkheid en vele andere zullen oprijzen, wanneer men het, door Denemarken, wellicht niet zeer opregtelijk, vooropgezet voorstel zal willen verwezenlijken.

Velen houden zich overtuigd, dat dit alles slechts eene manoeuvre is van het Deensche kabinet om de staten van Europa te stellen tusschen Denemarken en de Vereenigde Staten. Men geloof niet, dat dit plan gelukken zal; zooveel althans is zeker, dat de voorstellen van Denemarken door de Westersche mogendheden niet zeer gunstig zijn ontvangen.

— Te Elsenaur zijn weder zeven kanonneerbooten van de Oostzeevloot aangekomen, die naar Engeland terugkeeren, zoodat thans 19 kanonneer- en bombardeerbooten te Elsenaur stationneren.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 18 October.

De vraag, waarmede men zich in de laatste dagen in financiële kringen vooral heeft bezig gehouden, of namelijk de Engelsche bank het vooreerst bij hare laatste verhooving van het disconto laten zal, is thans opgelost. De directeuren hebben besloten het tot 6 pCt. te verhoogen voor papier dat binnen 60 dagen vervallen is, en tot 7 pCt. dat een langeren vervaltijd heeft. (In de telegrafische berichten van ons vorig nummer was nopens deze verhooving eene misstelling ingeslopen.)

— Algemeene verontwaardiging openbaart zich over een aanval, dien de uitgeweken Fransche socialistischen zich tegenover de Koningin hebben veroorloofd. Reeds had zich bij velen het denkbeeld gevestigd, dat men de uitgeweken thans moest verhinderen bevriende gekroonde hoofden aan te vallen. De socialistischen zijn echter verder gegaan, en in hun dagblad *l'Homme* het bezoek van Koningin *Victoria* aan den Keizer van Frankrijk besprekende, hebben zij durven schrijven, dat de Koningin hare eer, „ja alles, tot zelfs haar gevoel van schaamte heeft verloren. » Deze beleediging heeft de gemoederen op Jerseij, waar het blad uitkomt, in de hevigste beweging gebracht. Er zijn meetings uitgeschreven, waarin ten ernstigste tegen deze schandelijke taal van ballingen, die men een toevlugts-oord in Engeland verschaft, wordt geprotesteerd. Men komt op tegen de stellingen, in het socialistisch blad verdedigd, en heeft in een adres de opheffing van het blad verzocht.

De *Jersey Times* van den 16den meldt, dat de besluiten van de gehouden vergadering van inwoners van Jersey aan den gouverneur waren medegedeeld, en dat door dezen aan *Piancini*, eigenaar, *Rubergrolles*, redacteur, en *Thomas*, uitgever van het dagblad *l'Homme*, bevel is gegeven om vóór den 20sten het eiland te verlaten.

— Het aanbouwen van ijzeren schepen neemt hier te lande zoo zeer de overhand, dat houten schepen op zekere linien, binnen eenige tiental jaren, waarschijnlijk tot de zeldzaamheden zullen behooren. De scheepbouwmeester *Palmer Brothers & Co.* te New-Castle hebben op den 11den dezer drie ijzeren schepen op één dag van stapel laten loopen. Deze firma heeft alleen gedurende de drie laatste jaren 40 ijzeren stoombooten in zee gezonden, waarvan vele tegenwoordig tot transporten naar de Krim door de regering afgehuurd zijn.

— Wij hebben dezer dagen gemeld, dat drie Engelsche oorlogsschepen naar Amerika zouden vertrekken, zoo men meende, om eenige schepen op te wachten, die daar, volgens bekomen bericht, voor Russische rekening gebouwd werden. Thans

beweert de *Standard*, dat het vertrek van dit eskader het gevolg is van eene kwestie van ernstigen aard. De Amerikaanse regering zou namelijk op eene zeer beleedigende wijze getuigd hebben op eene kennisgeving der Engelsche regering betreffende Cuba, daarop neerkomende, dat Engeland mogt toezien wat het begon en dat men in Amerika, zonder zich over de Britsche tuschenkomst te bekommeren, ten opzichte van Cuba doen zou wat verkoos. Het is niet onwaarschijnlijk, dat deze mededeeling van den *Standard* onjuist, minstens overdreven is.

De *Morning Advertiser* geeft de volgende schets van den levensloop van lord Stratford de Redcliffe, die tevens de voorbode aanleiding bevat van *George Cannings* verheffing. De loopbaan van dezen staatsman is zeer bijzonder. Zijn vader, een wijnkooper in het Strand, iemand die veel achtting genoot, was edelmoedig van aard. Toen wijlen de heer *George Canning* (de zoon eens tooneelspeleers) als een jongen leeg liep om de schouwburgen, gevoelde lord Stratford vader medelijden met zijn verwaarloosden toestand, bezorgde hem de middelen tot eene onbelemmerde opvoeding en bewaarde hem waarschijnlijk alzooveer eene verachtelijke en verkristende levenswijze, om een van de schitterendste en meest geëerde Engelsche staatslieden te worden. *Canning* trad in het Parlement in 1793, werd secretaris van het ministerie in 1796 (penningmeester der marine) en in 1807 minister van buitenlandse zaken onder het Portland-kabinet. Toen beantwoordde hij de diensten, hem door den ouden heer Stratford gedaan en stelde den tegenwoordigen lord Stratford aan tot schrijver bij het ministerie van buitenlandsche zaken; vervolgens in 1809 tot secretaris bij de ambassade te Konstantinopel onder sir *Robert Adair*, die toen het gezantschap aldaar waarnam. Later (in 1814) werd de heer Stratford tot minister-plenipotentiaris benoemd in Zwitserland en in 1820 in de Vereenigde Staten. Zijn geheele leven is met korte tusschenruimten besteed in staatsdiensten. Van Washington teruggekomen, nam hij in 1824 eene bijzondere zending naar Rusland waar en werd spoedig daarna gezant bij de Porte, waar hij van 1825 tot 1829 bleef, na zich vele vijanden gemaakt en zelfs den Sultan aanleiding tot verstotheid gegeven te hebben. Nogtans vertrok hij in 1831 weder naar Turkije met eene bijzondere lastgeving, en bezocht Spanje in dezelfde betrekking in het daaropvolgende jaar. Teruggeslagen in Engeland, nam hij zitting in het Parlement als vertegenwoordiger van Lyme Regis, doch bleef zonder betrekking tot 1841. Lord Melbourne onthield zich hem een ambt op te dragen, als bekend zijnde met zijn ongemakkelijk karakter en de moeilijkheden die hij aan vroegere ministers veroorzaakt had. Doch in 1841 werd lord Aberdeen minister van buitenl. zaken. Lord Ponsonby, onze bekende gezant bij de Porte, trad af, en in October werd sir Stratford in diens plaats tot die gewichtige en verantwoordelijke betrekking benoemd, waarvoor niemand slechter gekozen kon worden, niettegenstaande al zijne ondervinding. En dat was echter de man in wiens handen het ministerie Aberdeen de geheele leiding der Oostersche kwestie stelde, van 1852—1853 tot in het voorjaar van 1854.

De Londensche nieuwbladen melden de aankomst in die stad van twee afgevaardigden der Samaritanen, die in last hebben, om in Europa den bijstand voor hunne geloofsgenooten in te roepen. Zij deelen mede, dat eene gemeente van omstreeks tweehonderd afstammelingen der oude Samaritanen te Robious, eene Syrische stad, op 45 mijlen afstands van Jeruzalem, nabij het terrein waar zich eenmaal het oude Sichem verhiel, gevestigd is. De afgevaardigden van dezen belangwekkenden volksstam verhalen, dat zij nog op den berg Gerizim offeren, even als hunne voorouders in de oudheid deden, maar dat zij weldra hunne godsdienst bedreigd zien, doordien hun priester, dit reeds oud is, geen zoon heeft en met hem dus de stam van Levi uitsterft. Zij bezitten een exemplaar van den Pentateuchus, welke, naar hunne meening, door *Abischaï*, den zoon van den hoogepriester *Eleazar*, den zoon van *Aäron*, geschreven is. Deze heilige wetsrol wordt slechts op de twee heiligste feestdagen van het jaar geopend.

FRANKRIJK.

PARIS, 18 October.

De dagbladen zijn opgevuld met bijzonderheden omtrent het verblijf van den hertog en de hertogin van Brabant alhier en de bij uitstek welwillende wijze, waarop zij door Keizer *Napoleon* en de bewindslieden worden ontvangen.

Maandag avond heeft in de zalen van het hôtel du Louvre, rue de Rivoli, het feest plaats gehad, dat door de exposanten der algemeene tentoonstelling aan prins *Napoleon* zou gegeven worden. Daar er geene dames genoodigd waren, werd er ook niet gedanst en was het goed bezette buffet weldra de hoofzaak, waarmede de gasten zich bezig hielden.

Daarna is het souper aangekondigd en was dit de aanleiding van eene schromelijke verwarring, naardemaal op zoovele gasten niet gerekend was als werkelijk opkwamen, zoodat er te nauwernood één couvert was voor elke vijftig personen. Ieder heeft zich meester gemaakt van hetgeen hij bereiken kon, en men kan ligtelijk nagaan, dat van dit oogenblik af, terwijl de zalen met 800 à 1000 personen gevuld waren, het feest als geheel mislukt moest worden beschouwd. Omstreeks half twee des nachts hebben de municipale gardes de zalen doen ontruimen, door de aanwezigen toe te roepen, dat er niets meer over was gebleven. — Met de geregelde teruggaaf van de overjassen aan de hoofdingangen heeft men eerst den volgenden morgen een begin kunnen maken.

De prins en de voornaamste genoodigden hebben van deze verwarring geen last gehad, naardien zij den maaltijd, die allerprachtigst was, in eene afzonderlijke zaal gebruikten.

De jury der schoone kunsten heeft besloten, dat er vijf gouden eere medailles, ter waarde van 5000 frs. elk, zullen worden uitgereikt; drie daarvan zijn voor de schilderkunst, eene voor de beeldhouwkunst en eene voor de bouwkunde bestemd.

Men hoort hier dat het einde der crisis van de voedingsmiddelen is aangebroken; het meel wordt met zulke groote hoeveelheden aangevoerd, dat de graanhal gevuld is en de voorraad voor het arsenaal met bewonderenswaardigen spoed wordt bijeengebragt. — Het ware te wenschen dat dit ook met onzen financiën toestand het geval was. De beurs is in de grootste ongerustheid, de crisis houdt aan, het *crédit-mobilier* blijft dalende en sleept alle andere papieren mede; men weet niet wat het einde er van zal zijn. Aan den anderen kant ontbreekt munstspecie, en het weinige wat wij bezitten wordt naar buitenslands gezonden, naar Amerika om granen te kopen, naar het Oosten voor het onderhoud onzer troepen, en van onze zijde zijn wij verplicht metaal ter muntmaking voor den dagelijkschen handel te kopen. Blijft die toestand voortduren, dan zullen wij dra gedwongen zijn tot papierengeld onze toevlugt te moeten nemen, want het zilver is buitengewoon schaarsch, men betaalt alles met goud, en gaat het goud uit de circulatie, dan zullen er andere ruilmiddelen voor de dagelijksche zaken, die elk oogenblik moeilijker worden, noodig zijn.

De bank heeft heden het disconto op handelspapier verhoogd, terwijl zij voortaan op spoorweg-actien niet meer dan 30 pCt. in plaats van 40 pCt. van den koers voorschieten zal.

De *Monteur* deelt de door de prefectuur van politie vastgestelde prijzen mede, volgens welke het vleesch gedurende de eerste halve maand in de slagerswinkels der stad Parijs van heden af moet worden verkocht. Het pond ossenvleesch kost diensvolgens van 88 c. tot 1 fr. 73 c.; het rundvleesch van 73 c. tot 1 fr. 53 c.; het kalfsvleesch 1 fr. 26 c. en 1 fr. 68 c.; het schapenvleesch 1 fr. 31 c. en 1 fr. 81 c. Op de markten moet het pond vleesch 10 cent onder de waarde verkocht worden. Beenderen mogen slechts tegen afzonderlijke prijzen worden verkocht. Alleen door dezen laatsten maatregel wordt de prijs van het vleesch 25 pCt. goedkooper.

Dat de slagers over dezen nieuwen maatregel zeer verbolgen zijn, laat zich denken.

De heer *Leon Faucher* heeft aan de akademie van zede- en staatkundige wetenschappen een legaat vermaakt van 20,000 fr., waarvan de interest van 1000 fr., drie jaren opgelopen, moeten strekken voor een prijs van 3000 fr., welke alle drie jaren onder den naam van Prijs *Leon Faucher*, zal worden verstrekt aan den schrijver der beste verhandeling over eene kwestie van staathuishoudkunde of over het leven van een beroemd staathuishoudkundige.

BELGIE.

Het Belgische gouvernement is, reeds eenigen tijd geleden, overgegaan tot het uitvoeren van een plan om Antwerpen door nieuwe fortificatiën tot een onneembaar bolwerk en tot eene veilige wijkplaats voor 'slands gouvernement te maken, terwijl de bevolking van Antwerpen in het belang van haren handel en scheepvaart eene uitlegging der stad verlangde en in onrustige spanning gehouden werd door de vrees dat zij om den wille van 'srijks verdediging aan nieuwe belemmeringen in

verkeer en bedrijvigheid onderworpen zou worden. Dit een en ander kwam in de afgelopen zitting der Kamer van Volksafgevaardigden herhaaldelijk ter sprake. De uitkomst dezer discussie was de benoeming eener staatscommissie tot onderzoek der verschillende plannen ter versterking en vergroting der stad Antwerpen. Deze commissie heeft thans de haar voorgedragen plannen ter zijde gelegd, en met 10 van de 14 stemmen besloten den minister van oorlog uit te noodigen om haar een nieuw plan te doen voorleggen, waarbij de zorg voor 'srijks verdediging zoo veel doenlijk overgebracht zou zijn met de belangen des handels en der Antwerpse bevolking.

Te Antwerpen worden, ten gevolge van den aanzienlijken rijst-aanvoer, maatregelen genomen tot het oprigten van nieuwe pelmolens.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 18 October.

Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw dr. *Hofmann von Fullersleben*, professor te Weimar, en den heer *J. le Marchant*, laatstelijk consul der Nederlanden op het eiland Guernsey.

Den 24sten dezer zullen de naajars-vergaderingen van de synodale commissie een' aanvang nemen.

Gisteren is Zr. Ms. schooner *Atalante*, kommandant Kroef van het Nieuwe Diep naar de Noordzee gezeld, met het doel om proeven te nemen, die, naar het stelsel van den heer *Mauvy*, officier der Noord-Amerik. marine, kunnen leiden tot ontdekking van de rigting der stroomen en daarmede in verband staande bespoediging der zeezeilen en vermijding van gevaren.

BREDA, 16 October.

Als een vervolg op het bericht nopens het groot aantal bakkers alhier, tegen wie door de maréchaussée en de stedelijke politie proces-verbaal is opgemaakt, strekt, dat zulks nu ook is geschied tegen eenige meelverkoopers, als verdacht van het verkoopen van meelstoffen, van onbehoorlijke zelfstandigheden, naar men zegt in België gefabriceerd en van daar aangevoerd wordende.

ZWOLLE, 18 October.

Door de arrondissements-regtbank te Deventer is in hare vergadering van den 12den dezer eene lijst van aanbeveling opgemaakt voor het openstaande ambt van kantonregter te Goor, waarop zijn geplaatst: 1) mr. *J. G. C. Nilant*, griffier van het kantongeregte te Goor; 2) mr. *W. H. G. Dull*, advocaat te Groningen, en 3) mr. *L. J. Vos de Wael*, griffier van het kantongeregte te Ootmarssum.

LEEUWARDEN, 18 October.

Toen voor eenigen tijd de diakonie der Nederl. Herv. gemeente bij circulaire aan de leden bekend maakte, dat er bij hare administratie een vermoedelijk tekort van f 4000 was te wachten, en er tot dekking daarvan eene vrijwillige inschrijving werd geopend, leverde die inschrijving een bedrag van f 2948.10; zoodat er nog een tekort van f 1051.90 bleef bestaan. Bij eene latere circulaire werd het besluit van diakenen kenbaar gemaakt, dat de nadeelige stand der diakonale kas het noodzakelijk maakte om in den aanstaanden winter geene bedeeeling aan de zoogenaamde wintertrekkers te doen en ook de anders gebruikelijke extra uitdeelingen niet te houden. Men hoopte door de ongevraagde vrijwillige giften in staat te zijn gesteld, om op dit genomen besluit te kunnen terugkomen, doch te vergeefs. Daar evenwel deze zaak in de gemeente eene kenbare deelneming heeft verwekt, zijn hh. diakenen tot het besluit gekomen, om nogmaals en door vrijwillige inschrijving, en door eene buitengewone inzameling in de kerken eene som van f 3000 als dadelijke beoefening voor die bedelingen te erlangen; zullende er later gepaste maatregelen worden beraamd tot voorziening in de meerdere behoeften voor de toekomst.

GRONINGEN, 20 October.

Gisteren avond begonnen weder de *Voorlezingen over de Kerkgeschiedenis* in de Pelster-Gasthuiskerk. De hoogleraar P. HOFSTEDE DE GROOT opende ze door eene beschouwing van *Zwingli en zijn Hervormingswerk*, waarna de student J. BOON, J.Z., eene bijdrage gaf over *Zwingli's vriend Johannes Oecolampadius*. Met gezang werd ook nu deze bijeenkomst begonnen, afgewisseld en geëindigd. — Moge deze poging, om de zoo belangrijke kerkgeschiedenis aan allen meer bekend te maken, vele vruchten dragen, en daartoe velen zelve opkomen en anderen aansporen er heen te gaan.

Gisteren had alhier de algemeene herfstvergadering voor 1855, van de *Algemeene vereeniging tegen het Pauperisme* plaats. De vergadering was dit maal niet talrijk bezocht, maar er werden verschillende punten van het meeste belang behandeld. Uit de toespraak van den voorzitter der vereeniging, den heer S. BLAUPT TEN CATE, bleek o. a., dat het aantal leden vermeerderde, dat verschillende inrigtingen, ook buiten deze provincie, meer en meer tot de vereeniging toetraden, en dat de vereeniging zich ook mogt verheugen in den bijval der Hooze Regering.

Door het bestuur der vereeniging was nog geen gevolg gegeven aan het besluit, om zich tot de Regering te wenden ter zake van het bij de aanstaande wet op het onderwijs verplicht maken van het lager onderwijs, aanzien de zelfde aanmerking was gemaakt in het voorloopig verslag der Tweede Kamer, en men nu eerst wenschte af te wachten, welk gevolg door de Regering aan die opmerking zou gegeven worden. — Bij de behandeling van de punten van het programma had eene discussie plaats over de ware grondslagen van spaarkassen en spaarbanken, en over het al of niet doelmatige en wenschelijke, om het arbeidsloon met premien te verhoogen. Ten opzichte van dit laatste bleek, dat men te Hoozegezand door eene exceptionele en tijdelijke verhoogen van het spinloon voor vrouwen, die vroeger bedelden of bedoeld werden, die bedelarij en den daarmede verbonden lediggang bijna geheel, en de bedeeeling ten deele had weggenomen.

Door den heer TRIP werd, naar aanleiding van een desbetreffend reglement, de vraag ter overweging aanbevolen, of de besteding van dienstdienden door commissiën of partikulieren geacht moest worden nuttig te werken, terwijl voorts de vraag over 't invoeren van livretten nopens het gedrag en de bekwaamheid der dienenden werd besproken. — De heer J. POST deelde mede, dat de inrigting voor de konijnteelt hier ter stede, nu zij aan haar doel (de verspreiding van de beste rassen) had beantwoord, verder, alleen nog ter bewaring van de soort, op kleiner schaal zou worden aangehouden. Door dien heer werd nog medegedeeld, dat men voor eenige dagen te Veenhuizen gebruik dacht te maken van dezerzijds ontvangen inlichtingen, tot het oprigten van eene konijntekkerij op ruime schaal.

Bij de verdere gedachtenwisseling over het verloren gaan van verschillende stoffen, werden de voordeelen, uit zeepsoep te trekken, b.v. tot gasbereiding, op nieuw ter sprake gebracht, en ten slotte eene commissie benoemd (zijnde de heeren F. RINSMAN, J. POST en mr. W. DE SITTER), om deze zaak nader te onderzoeken en daaromtrent te rapporteren. — Eene andere commissie (bestaande uit de heeren dr. L. ALI COHEN, T. HOFKAMP en J. POST) werd benoemd, om te onderzoeken, of de teelt van zekeren Indischen zijde worm op eikenboomen, dezer dagen aangekondigd, ook in deze streken zou kunnen worden ingevoerd. — Ook werd er eene commissie benoemd (bestaande uit de heeren dr. ALI COHEN, F. RINSMAN en J. POST), om te onderzoeken, in hoe verre er ook hier voordeelen zouden zijn te trekken uit het bereiden van eene wol, olie en extract uit de dennennaald, zoo als dat b.v. te Bennekom in Gelderland plaats heeft. — Nog werd besloten, voor rekening van de vereeniging de verspreiding te bewerken van het boekje van ds. HELDRING, *De arme Bedelknaap*.

Voorts werd behandeld een vroeger ingekomen voorstel van den heer BEEKHUIS DAMSTE, strekkende om een adres tot de Regering te richten houdende verzoek tot het vaststellen van wettelijke bepalingen, ter verpligting van scheepshoofden en fabrikanen tot het opnemen en bekwaamen van jongens, in verband met eene herziening der patentwet. Bij de discussie daarover bleek, dat, evenzeer als men overtuigd was van de schandelijke werking der tegenwoordige patentwet in dezen, men zich tegen de bij het voorstel bedoelde op te leggen verpligting en daaruit voortvloeiende belemmering der nijverheid verklaarde. En werd besloten, van de Regering te verzoeken, eene herziening der patentwet, waardoor ook het bovenvermelde doel kan worden bereikt, en dat tot de fabrikanen eene uitnoodiging zou worden gerigt, om de pogingen der vereeniging ten dezen te ondersteunen.

Na behandeling van nog onderscheidene punten werd, naar aanleiding van eene opmerking van dr. ALI COHEN, nog bepaald, in de punten van beschrijving voor de volgende alge-

meene vergadering op 'te nemen de vraag, hoe, in verband met de oprigting van meel- en broodfabrieken, ter betere en goedkooper voedsvoeding, ook hier het gebruik van maïsmeel, dat een goed en goedkoop voedingsmiddel is, zou kunnen worden bevorderd?

Ten slotte werd besloten, een voorstel betrekkelijk de industrie-scholen thans nog niet in overweging te nemen, ook omdat men van oordeel was, dat de sinds geruimen tijd bij de stad en de akademie *Misera* aanhangende plannen te dier zake, nu wel spoedig tot een resultaat zouden leiden.

De vergadering werd daarop, daar de tijd verstreken was, door den voorzitter, onder dankbetuiging voor de betoonde belangstelling, gesloten.

Heden is aan onze Hoozeschool, na afgelegd examen, en het verdedigen van verloskundige stellingen, tot Doctor in de Voedkunde bevorderd, de heer F. HELDER, J. ZOON, med. doct. te Metzlawier.

Sedert eenige dagen bemerkte de koopman H. HOMMES, wonende aan het Schuitendiep, dat hem geld uit de lade was ontvreemd. Dezen morgen mogt het hem gelukken dan, vermoedelijk dader, zekeren A. E. K., van beroep arbeider, te betrappen, en is daarna deze persoon naar het bureau van politie overgebracht, alwaar hij bij onderzoek nog in bezit is gevonden van omstreeks f 20.

Gisteren, ongeveer te 5 uur, ontstond er brand in den windwatermolen aan den Oostwolder-polder, gemeente *Midwolda*, met dat gevolg, dat dezelve spoedig eene prooi der vlammen is geworden. De oorzaak van den brand is onbekend.

Dingsdag had te *Vlagtwedde* een vreeselijk ongeval plaats. Eene koopvrouw in winkellaren werd door den hond van J. T. W., op diens hofstede aangevallen en ter aarde geworpen, en zoozeer gebeten, dat men den hond van een lijk afscheurde. Op last van den burgemeester begraven zijnde, werd het lijk d. n. anderen dag op bevel van den heer officier van justitie te *Wisschoten* opgedolven, ten einde geregeld te worden onderzocht. (Prov. Gr. Ct.)

Terwijl men te *Amsterdam* en te *Utrecht* bezig is met het oprigten van broodfabrieken, die het brood tegen een n. lagere prijs zullen verkoopen, vernemen wij, dat men in onderscheidene andere steden zoogenaamde vleeschfabrieken wil oprigten, ten einde het publiek in de gelegenheid te stellen, het vleesch tegen een' minderen prijs te bekomen.

De gemeenteraad te Breda heeft de belasting op het go-maal met 13 tegen 4 stemmen afgeschaft. Omtrent een equivalent had men nog niets besloten.

De gemeenteraad van Hoorn daarentegen heeft besloten die belasting te blijven heffen tot 1860, of minstens zoolang tot dat men er in slagen zal eene betere belasting daarvoor in de plaats te stellen.

In den gemeenteraad van Haarlem is besloten het maximum van den hoofdelijken omslag te stellen op f 80,000; — met dien verstande, dat de begroting van elk jaar het bedrag d. r. alsdan benoedigde som zal aanwijken.

Volgens eene van Zr. Ms. consulaat-generaal te *Lissabon* ontvangen mededeeling, is door het Portugesche gezondheidsbestuur bekend gemaakt, dat de haven van Amsterdam beschouwd wordt als van cholera besmet te zijn, en dat de overige Nederlandsche havens, als door die ziekte bezocht, verdacht worden verklaard.

Wij hebben, in een onzer vorige nommers, een ingezonden stuk opgenomen, waarin het denkbeeld geopperd werd, om in eene verhoogen der grondlasten de middelen te vinden, ten einde, in navolging van een elders genomen maatregel, van 's Rijks wege het brood tot verminderde prijzen voor den min-gegoeden stand verkrijgbaar te stellen. Verhoogen der grondlasten tot dat einde achtte de voorsteller geoorloofd als een middel, waardoor de grondbesitters zouden worden genoot, om op hunne beurt naar hun vermogen hulp te verleen aan de massa, die twaalf jaren lang (namelijk van 1835 tot 1847, gedurende de werking der schaalregten op de granen) hun weldadige redder was geweest. In die verhoogen van grondlasten pree de voorsteller ook een middel aan, om den speculatie-geest te beperken, welken de landeigenaren in zijne omstreken schijnen aan den dag te leggen, in plaats van, dus schrijft hij, » zoo iets verre beneden hunne waarde te achten. »

In den *Constitutioneel*, die het hier bedoelde stuk had overgenomen, lezen wij thans een artikel, waarin op de juistheid dier stellingen eenige bescheiden bedenkingen worden gemaakt. Wij achten met den schrijver van deze bedenkingen eene wrijving van denkbeelden in een zoo gewigtig vraagstuk, alreeds nuttig, en deelen daarom uit zijn betoog het navolgende mede:

» Van het schaalregt op de granen, waarin de Nederlandsche wetgever, gedurende een twaalfjarig tijdvak, het middel meende te moeten vinden tot opbeuring van een kijnenden landbouw, heeft in 1847 een meer verlicht bestuur den verbruiker hier te lande ontheven. Aan het verlaten van dat stelsel, dat zichtbaar den landbouw ten koste van den handel en van den verbruiker bevoordeelt, dragen wij eene ongeveinsde erkentelijkheid toe. Sedert zijn acht jaren verlopen. Zoo in dat tijdvak de landbouw niet is teruggegaan, zoo hij, in tegendeel, bloeit, en de grondbesitter zijn kapitaal steeds in waarde ziet verhoogen, is dit gunstig verschijnsel niet meer het gevolg van bescherming ten koste van den verbruiker. Het heeft zijne oorzaken elders. Terwijl de landbouwer van die andere oorzaken partij trok, vond zich de verbruiker door de afschaffing van het schaalregt gebaat.

» Na zulk een tijdsverloop den landbouw offers op te leggen ter vergoeding van den last, dien te voren de verbruiker om zijnentwil geleden heeft, wij meenen, ofschoon de schrijver uit *Veenland* zulks ontkende, dat dit wel, » uit een zedelijk of natuurkundig oogpunt, door ware philanthropie zoude kunnen gewraakt worden. »

» Maar ernstiger bezwaar tegen zijn voorstel ontleenen wij uit de begrippen van staathuishouding, die wij met genoegen, vooral hier te lande, dagelijks meer bijval zien vinden. Die begrippen verzetten er zich tegen, dat de wetgeving haar gezag aanwende om door den eenen stand aan den anderen stand „hulp te doen verleen, » den eenen stand tot „weldadigen redder” te doen worden van den anderen, philanthropie te doen beoefenen in de onderlinge betrekkingen der verschillende volksklassen. Het te keer gaan van een „speculatiegeest” behoort evenmin tot de taak van den wetgever. Hij zou daardoor ingrijpen in de vrije beschikking, die de eigenaar over zijn goed behoort te behouden. Geene beschikking over eigen goed, met de openbare orde en veiligheid overeen te brengen, mag door het openbaar gezag worden te keer gegaan; de vrije beweging der verschillende bedrijven kan aan de welvaart der geheele maatschappij nimmer bestendig schaden, wel baten.

» Voorzeker behoort de Staat opbrengsten. Dat de wetgever, bij de verdeling der lasten die hij moet opleggen, lette op den betrekkelijk hoogen trap van welvaart dien deze of gene klasse der bevolking bereikt, hierdoor worden de beginselen die wij poogden te herinneren in geen deele aangetast. Maar wel degelijk zou op die beginselen inbreuk worden gemaakt, wanneer, tot navolging van een maatregel die op zich zelf reeds tegen de aanbevolene leer aandruischt, een last werd opgelegd aan een deel der bevolking, om offers te vergoeden in een tijdvak van mindere verlichting van een ander gedeelte des volks gevorderd, of om eigenaren te beperken in het gebruik dat zij, ten hunnen meesten bate, van hun eigen goed zouden verlangen te maken.

» Onder buitengewone omstandigheden passen buitengewone middelen! Ziedaar den grond waarop, in een tijdvak als het tegenwoordige, menig denkbeeld ontkiemt met eene overigens gehuldigde staathuishoudkunde in strijd. Wij wenschen onze landgenooten bedachtzaamheid op dien weg aan te bevelen. Heeft men de overtuiging van de deugdelijkheid eener leer, men moet dan, met haar, juist die omstandigheden durven te gemoet gaan, waarin het op de toepassing van eene zoodanige leer aankomt. Vrijheid van handel en bedrijf voor te staan, eerbied voor het eigendomsregt te belijden, heeft juist dan waarde, wanneer de druk der tijden zich levendig gevoelen doet. Onze natie blijve zich dan ook in dit opzicht door eene verlichte bezadigheid kenmerken, en leere de voordeelen op te merken en te waarderen, verkrijgbaar uit de vrije, onbedwongene ontwikkeling ook van datgene wat men, bij den eersten blik, voor nadeelig verklaren zou. »

KUNSTNIEUWS.

Het zal voorzeker het kunstinnend publiek aangenaam wezen te vernemen, dat de heer W. CAMMENA, organist der Akerk alhier, binnen kort op het orgel in de Martinikerk, daartoe goedgunstig door

nen herinneren. Voor de Leden, die de mededeeling daarvan toen niet hebben ontvangen, zijn beide die stukken bij den SECRETARIS ter inzage voorhanden. Sedert dat echter, ter bezuiniging ook al van dergelijke uitgaven, het doen drukken en verspreiden daarvan is afgeschaft, zal de korte opgave der meest gewichtige daarin voorkomende punten langs dezen min gebruikelijken weg niemand, naar wij vooronderstellen, ongepast voorkomen, — aan velen in tegendeel welkom wezen. Die korte opgave nogtans moet, — naar we tevens billijkerwijze verwachten, — voor Groningen's ingezetenen, die belang stellen in het lot der min bevoorregte volksklasse, — voor de Leden van ons Departement bovenal, — eene nieuwe en krachtigere aansporing zijn, om door eene geringe offerende tot de instandhouding, uitbreiding en verbetering mede te werken van zoovele inderdaad nuttige en heilzame Inrigtingen: en zulks des te meer en des te sterker naar mate, zoo als uit Verslag en Overzicht is gebleken, — de gewone inkomsten van het Departement zijn verminderd en de buitengewone geldelijke voordeelen uit een ten geschenke ontvangen geschrift voor het algemeen voortvloeiende, van lieverlede meer en eerlang geheel zullen moeten ophouden, niet alleen, maar ook naar mate de tijdsomstandigheden zelve het voor ieder meer ten pligt maken, op de toekomst bedacht te zijn en het goede wat bestaat niet onnadenkend te doen vervallen.

Bestuurders van het Departement Groningen der Maatschappij tot nut van 't Algemeen, Namens deze:
K. MESDAG, Voorzitter.
R. J. SCHIERBEEK, Secretaris.

Verslag wegens de

Tentoonstelling

van wege de MAATSCHAPPIJ van LAND- en TUINBOUW DE MARNE.

De COMMISSIE voor de TENTOONSTELLING van wege de MAATSCHAPPIJ van Land- en Tuinbouw de Marne, meent te mogen verzekeren, dat de TENTOONSTELLING zoo van LAND- en TUINBOUW-VOORTBRENGSELEN en van PLAATWERKEN, van den 3den tot den 15den dezer, als die van VEE, op den 6den dezer, te Wehe gehouden, haar doel niet hebben gemist. De Tentoonstelling in de, als het ware, versierde Zaal der Maatschappij mogt men luisterrijk noemen, waartoe niet alleen de rijkdom van Voorwerpen, maar ook de doelmatige en smaakvolle schikking en inrigting derzelve veel bijdroegen.

Als Landbouw-voortbrengselen waren er aanwezig:
75 soorten van Aardappelen, waarvan 74 soorten uit den Proeftuin der Maatschappij waren getrokken, en eene soort was ingezonden door Dr. J. DOWWES, Jr., te Leens. Verder had men uit den Proeftuin voorhanden: van Tarwe 33, van Rogge 8, van Gerst 13, van Haver 12, van Kool 21, van Gerst, Mosterdzaad en Linzen ieder 2 soorten, benevens eene soort van Vogelzaad en van Cicers. — Er waren 12 soorten van Veld- en Tuinboonen, waarvan 9 uit den Proeftuin, 2 door J. G. RIKKENS, te Wehe, en eene soort door E. MULDER, te Grijssloot, waren ingezonden. Van de 21 soorten van Knolgewassen waren 19 uit den Proeftuin, en van K. J. BRUKEMA, te Zuurdijk, en J. E. VAN KAMPEN, te Wehe, ieder eene soort bekomen. Van laatste genoemde was tevens afkomstig het aanwezige Vlas. Van Wortelgewassen leverde de Proeftuin 12 soorten, terwijl er mede Mangeltwortelen waren geleverd door de wed. R. BOLT, te Zuurdijk, en S. H. WOLDRINGH, te Zoutkamp.

Onder voortbrengselen van Tuinbouw zijn gerangschikt:
13 soorten van Paul- en Doperwtten, 28 soorten van Stambonen, 7 soorten van Stokboonen, alles uit den Proeftuin herkomstig. Van laatste genoemde soort waren daarenboven 2 soorten door den Eerw. R.-K. Pastoor E. CRONE, op den Hoorn, waaronder de groote Slag-zwaardboon, en eenige soorten door Dr. A. EGGES POST, te Leens, waaronder Saladeboonen zonder draden, ingezonden. Bij de 14 soorten van Komkommers, uit den Proeftuin genomen, had Dr. A. EGGES POST, te Leens, er nog eene geleverd. — Kalabassen waren ingezonden door J. G. RIKKENS en de wed. E. VAN KAMPEN, te Wehe, R. E. TORRENGA, te Zuurdijk, B. RIETEMA, te Hornhuizen, J. TILLEMA, te Schaphalsterzijl, E. BORGMAN, op den Hoorn, terwijl er daarenboven 11 soorten uit den Proeftuin werden vertoond. — Bij eene uitmuntende soort van Uien, door E. BORGMAN, op den Hoorn, ingezonden, leverde de Tuinman des Proeftuins zes soorten. Nog was uit den Proeftuin aangevoerd: Prei 2, Chalcotien 3 soorten, Artisjokken en Kardons ieder eene soort, benevens 8 soorten van Wortelgewassen. Door Dr. T. F. UILKENS, te Wehe, werd ingezonden:

- 1 soort van Aardamandelen,
- 1 " " Uilicus Tuberosus,
- 1 " " Glijone Apios,
- 1 " " Phaseolus lunifolius gigas.

Van Oefvruchten waren er vele soorten voorhanden. Men had er: Perziken, ingezonden door den Eerw. R.-K. Pastoor C. CRONE, op den Hoorn, en J. SEVERRIEN, te Leens;
Druiven, ingezonden door dezelfde, en door J. E. VAN KAMPEN, te Wehe;

Pruimen, ingezonden door J. SEVERRIEN, te Leens;
Appels, ingezonden door Dr. BRUNS, te Utrum, Mr. H. VAN BOLHUIS, Dr. J. DOWWES, Dr. A. EGGES POST, J. SEVERRIEN en J. KNOEHUZEN, te Leens, Dr. T. F. UILKENS, J. G. RIKKENS, J. E. VAN KAMPEN en P. WIERENGA, te Wehe, H. SLINGER en H. VORT, te Kloosterburen, R. MULDER, te Grijssloot, Dr. G. J. OOSTERCHRIST en A. GRAATMA, op den Hoorn, H. ZIJLEMA, te Zuurdijk, J. A. RITZEMA, te Zijlbrugge, en P. M. DOORNBOS, op Arion. — Van Appels had men zeer schoone exemplaren; doch de collectie waren veelal klein. Van 2 en 3 stuks ineen gegroeide Appelen waren er onderscheidene voorhanden.

Peren, ingezonden door J. SEVERRIEN, te Leens, Dr. T. F. UILKENS, J. G. RIKKENS, J. E. VAN KAMPEN, E. B. VAN JULINGHUA en P. WIERENGA, te Wehe, Dr. G. J. OOSTERCHRIST, op den Hoorn, en H. GEERTSEMA, te Eenrum;

Noten, ingezonden door J. SEVERRIEN, te Leens, Dr. T. F. UILKENS, te Wehe, en H. ZIJLEMA, te Zuurdijk;

Meloenen, ingezonden door J. SEVERRIEN, te Leens, Dr. A. EGGES POST, te Leens, en Dr. T. F. UILKENS, te Wehe;

Tomaten, ingezonden door Dr. T. F. UILKENS, te Wehe.

De aanwezige Bloemen waren of Potgewassen of afgesneden Bloemen. Van de eerste heeft Dr. T. F. UILKENS, te Wehe, geleverd: 120 soorten van Cactussen en 12 andere soorten, terwijl Dr. J. DOWWES en Dr. A. EGGES POST, te Leens, en Mr. W. WOLTERS, te Utrum, diverse soorten hebben ingezonden. Van afgesneden bloemen had men meer dan 70, het oog verlustigende soorten van Dahlia's, waarvan 50 soorten door Dr. T. F. UILKENS, te Wehe, en de overigen door J. A. RITZEMA, te Westerland, waren geleverd.

De tentoongestelde prachtige Plaatwerken, waarmede de wanden der zaal bijna bedekt waren, hadden betrekking tot Landbouw, Tuinbouw en Veeveelt.

Hoewel de Tentoonstelling van Vos eenigzins schaars was voorzien, zoo had men toch het genoeg, daaronder een en ander bijzonders op te merken.

De ingezondene Paarden waren:
Van R. J. LOOTS, te Zuurdijk, twee twenter zwarte merrien en eene dito graauw-bles merrie, alle drie schoone Paarden;
Van J. E. VAN KAMPEN, te Wehe, eene bruine achtjarige merrie, en een zwart merrie entervullen, beide van zeer goede hoedanigheden;
Van J. K. SIKKENS, te Hornhuizen, een driejarige vos-bles boschklide, een zeer aardig dier.

Van Rundvee had men alleen drie zwarte witkop Vaarskalveren, bijna gelijk van haar en grootte, zijnde drieelingen, geboren den 29sten Maart j.l., en toebehoorende aan W. P. KAMPINGA, te Eenrum.

De ingezondene Schapen waren van J. E. VAN KAMPEN, te Wehe, en van R. E. TORRENGA, te Zuurdijk. Eerstgenoemde had er zes stuks, t.w. een tweejarig't weer, kwart Engelsch ras, bijzonder schoon, groot en zwaar, een twenter melkschaap, half Engelsch ras; een jarig oischaap, inlandsch ras, en drie jonge oojen, zijnde drieelingen, inlandsch ras.

Van R. E. TORRENGA waren er twee eenjarige rammen, Engelsch ras, bijzonder groot en vet.

Overigens waren aangebragt tien Konijnen, als:
door E. HAMSTRA, te Houwerzijl, eene zwartbonte ooi, Belgisch ras, de schoonste van allen;

door Dr. A. EGGES POST, te Leens, vijf stuks, zijnde een rammeelaar en ooi, Belgisch, twee oojen, waaronder eene loboai, Engelsch, en een rammeelaar, gekruist Engelsch ras;

door J. E. VAN KAMPEN, te Wehe, twee rammeelaars, en door S. WIERSUM, op den Hoorn, twee oojen, alle vier gekruist Engelsch ras.

Niettegenstaande het zeer regenachtige weder, is de Tentoonstelling druk bezocht geworden, en heeft een en ander naar de betuiging van velen, groot genoeg verschaft.

De Commissie betuigt bij deze hare erkentelijkheid aan allen, welke de Tentoonstelling hebben helpen opkluiseren, terwijl zij heeft geoordeeld dat Getuigschriften behoorden te worden uitgereikt:

- 1) aan de wed. R. BOLT, te Zuurdijk, wegens de grootste Mangeltwortelen;
- 2) aan den Heer E. CRONE, op den Hoorn, wegens groote Slag-zwaardboonen;
- 3) aan den Onderwijzer J. G. RIKKENS, te Wehe, voor de grootste Kalabas;
- 4) aan den Kastelein E. BORGMAN, op den Hoorn, wegens de beste Uien;
- 5) aan J. SEVERRIEN, Tuinman te Leens, voor eene verzameling Oefvruchten;
- 6) aan den Heer T. F. UILKENS, te Wehe, voor eene verzameling Dahlia's.

Wegens ingezonden Vee zijn Getuigschriften toegekend aan de Landbouwers R. J. LOOTS, te Zuurdijk; J. K. SIKKENS, te Hornhuizen; W. P. KAMPINGA, te Eenrum; J. E. VAN KAMPEN, te Wehe; R. E. TORRENGA, te Zuurdijk, en aan den Onderwijzer E. HAMSTRA, te Houwerzijl, terwijl er aan J. BOKER, Tuinman te Wehe, wegens het kweeken der vruchten in den Proeftuin, mede een Getuigschrift al worden verstrekt.

De bedoelde Getuigschriften wenscht men uit te reiken in de Vergadering der Maatschappij op WOENSDAG den 24sten dezer; wor-

dende mitadien de belanghebbenden uitgenoodigd, om aldan aldaar wel aanwezig te willen zijn, of zich daar te doen vertegenwoordigen. WENZ, 15 October 1855.

Namens de Commissie voormeld, De Secretaris:
H. BLAAUWPUT.

De ondergetochende zal zijne LESSEN over **TOEGEPASTE SCHEIKUNDE** beginnen op DINGSDAG den 23sten October 1855, des avonds te 6 uur, in het SCHEIKUNDIG LABORATORIUM der HOOGE-SCHOOL.

P. J. VAN KERCKHOFF.

MAATSCHAPPIJ VAN LAND- EN TUINBOUW DE MARNE.

GEWONE VERGADERING op WOENSDAG den 24sten October aanst. — Uittrekking van Getuigschriften.
H. BLAAUWPUT, fung. Secretaris.

HUWELIJS-, GEBORTE- EN STERFBERIGTEN.

Getrouwd:

JOHN. VAN DER HELM
met
G. W. BOSVELD.

VLIEDORP, 17 October 1855.

Bevalen van een' ZOON, die kort na de geboorte overleed, E. MESDAG, geliefde Echtgenoot van W. DIJK.

GRONINGEN, 18 October 1855.

Heden beviel van een' welgeschapen ZOON M. HOEN-KRANENBURG.

GRONINGEN, 18 October 1855.

Heden beviel van een' ZOON A. C. VAN BUKEN, Echtgenoot van

L. J. STRATINGH.

HOOGERK, 18 October 1855.

Bevalen van eenen ZOON J. KEIZER, Echtgenoot van

H. MEES.

GRONINGEN, 19 October 1855.

In den vroegen morgen van heden overleed mijn geliefde Echtgenoot JAN HENDRIK JAPPE, in leven Ingenieur Verificateur van het Kadaster, in den ouderdom van ruim 70 jaren.

GRONINGEN, 16 October 1855.

A. HARMSSEN,

Wed. J. H. JAPPE.

Heden overleed, na een smartelijk lijden, mijne geliefde Echtgenoot, ANNEGIE WOLTERS, in den ouderdom van ruim tweeënveertig jaren.

ZWOLLE, 17 October 1855.

P. TEN ZWEEGE.

Heden morgen omstreeks acht uur is, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, na eene ongesteldheid van ruim drie maanden, in den ouderdom van 42 jaren, overleden mijn geliefde Echtgenoot, HENDRIK ELENGA, in leven Bode bij het Wismar en Schaphalster-Zijlveest.

ONDERDENDAM, 19 October 1855.

H. E. TILLEMA, Wedw. H. ELENGA.

K. DE WAARD, te Groningen, heeft uitgegeven:

DE FIDE ET AUCTORITATE APPIANI in Bellis Romanorum civilibus enarrandis. Exploratis fontibus, quibus usus esse videtur. — Scripsit Dr. J. A. WIJNNE, f 1-25.

Leesinrigting.

Door den Boekhandelaar K. DE WAARD is 'dezer dagen een nieuw supplement op den CATALOGUS zijner LEESINRIGTING uitgegeven, waardoor het getal Boeken in deze Inrigting is geklommen tot ruim 1100, in verschillende talen. — De prijs van een Abonnement is slechts f 1.50 voor drie maanden.

VOOR GYMNASIEN EN INSTITUTEN.

HANDLEIDING bij de beoefening der ENGELSCH TAAI; vooral ook ten dienste van hen, die zich tot de Lessen aan de Koninklijke Akademie voor Zee- en Landmagt wenschen voor te bereiden; door Dr. J. J. DE HOLLANDER, Lector aan genoemde Akademie.

1ste Afdeling, Spraakkunst, ... f 0.80.
2de " Leesboek (Proza), ... - 0.80.
3de " (Poëzij), ... - 0.40.

Aan deze, door den Auteur met zorg bewerkte Handleiding mogt binnen zeer korten tijd een 2de druk te beurt vallen. — Aangekocht uit het Fonds van de Heeren Broese & Comp., bevelen de tegenwoordige Eigenaars, BLUSSE EN VAN BRAAM, te Dordrecht, dit prijzenswaardig Boek in ieders bijzondere aandacht, zijnde bij hen en alom op zigt te bestellen.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Op WOENSDAG den 24sten October 1855, des voormiddags te tien uur, zullen, vóór en in de Behuizing, in de Oude Ebbingestraat, bewoond geweest door nu wijlen Meijfvrouw de Weduwe RIEPMA, publiek worden verkocht: onderscheidene MEUBELAIRES GOEDEREN, bestaande in EIKENHOUTEN LINNENKAST, DITO SECRETAIRES, BUREAU, TAFELS, STOELEN, GLADMANGEL, KAGCHEL, LINNEN, Goud en ZILVER, TIN, BLIK, IJZER, OUD PORSELEIN en AARDEWERK, ENZ.

Te bezien daags bevorens, des namiddags van 2-5 uur.
J. H. GEERTSEMA, C.z.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Op MAANDAG den 29sten October 1855, des voormiddags te 10 uur, zal, vóór en in de Behuizing bewoond geweest door wijlen Meijfvrouw de Weduwe van den Heer H. BOLTE, Oostzijde-aan Der-A te Groningen, publiek worden verkocht:

Een NETTE INBOEDEL, bestaande onder anderen in: MAHONIE-HOUTEN SECRETAIRE, RONDE KOLM- en andere TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, KOOK- en andere KAGCHELS, KOPER, TIN- en BLIKGOED, AARDEWERK, BEDDEGOED, VLOERKLEEDEN, ENZ.

Te bezien Zaterdag bevorens van 2-5 uur.

J. H. GEERTSEMA, C.z.

In de maand DECEMBER e.k. zal publiek te koop worden aangeboden:

Eene aanzienlijke HEEREN BEHUIZING, staande Westzijde in de Heerestraat te Groningen, bestaande in eene BENEDEN-WONING met Marmeren Gang, 5 behangene KAMERS, met 2 behangene ACHTER-BOVENKAMERS, DESSERTKAMERTJE, KEUKEN en MANGELKAMER, voorzien van PUT- en REGENWATER, en in eene BOVENWONING met VRIJEN OPANG in den Gang ter zijde, voorzien van 3 groote behangene KAMERS, 2 KABINETJES en KEUKEN, ruime LINNEN- en TURFZOLDERS; voorts een ruime Kelder onder de Behuizing en een fraaije TUIN met vruchttragende BOOMEN, benevens groot MOESTUUS en STALLING achter dezelve, uitkomende in de Pelsterstraat; alles eigen grond; — de Benedenwoning in huur bewoond door den Heer VAN HAMEL, en de Bovenwoning door den Heer DE ROCHEFORT; — en

II. 3 ZITPLAATSEN in de Martinikerk, Nos. 369, 457 en 657, en eene in Der-Akerk, in de 5de Bank ten Westen van den Predikstoel; alles te aanvaarden op den 1sten Mei 1856.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN, Notaris.

Maandag den 29sten October

1855, des namiddags te 2 uur, in plaats van DONDERDAG den 26sten dezer, teg. Huise van N. WALKER, in de N. Ebbingestraat alhier, de Verkoop van NIEUWE MEUBELEN ENZ., gedaatfeerd in de Courant van Woensdag den 17den dezer maand. Mr. W. LANAN TRIP, Notaris.

Attentie.

Op VRIJDAG den 2den November 1855, des avonds te 6 uur, zal, ten Huize van den Kastelein J. H. DIJK-STERHUIS, te Winschoten, in openlijke Veiling ter verkoop worden aangeboden:

Eene HEEREN BEHUIZING, voorzien zoo van BOVEN- als BENEDENKAMERS en verdere VERTREKEN, staande en gelegen op eene zeer florissante plaats in de Torenstraat te Winschoten, tevens voor velerhande Affaires zeer geschikt, in eigendom behoorende aan- en bewoond wordende door den Heer A. E. GROENEVELD.

Aan gadingmakenden wordt des daags vóór en op den Verkoopdag toegang ter bezigtiging verleend.

F. R. FOLKERS.

WORDT AANGEBODEN,

in de Nieuwe Boteringestraat, in eene bedaalde Huishouding: eene met gemeubeleerde VOOR-BOVENKAMER, voor één' HEER of ééne Dame. Adres lett. M no. 12.

WORDT GEVRAAGD,

door een JONG MENSCH, zijne bezigheden buitenshuis hebbende: eene KAMER met KOST en BEDIENING, tegen f 30 a f 35 in de maand. Adres letter X Z aan het BUREAU dezer COURANT.

MAGAZIJN

VAN

PARAPLUIES.

Gebr. LESTRADE & CIE.,

tusschen de beide Markten, hebben de eer aan hunne Gewestgenooten te berigten, dat zij aanstaanden MAANDAG hun MAGAZIJN zullen openen, hetwelk ruim is voorzien van alle soorten van PARAPLUIES en WANDELSTOKKEN, alles naar den laatste smaak; zullende zij voortgaan tot billijke prijzen te verkoopen, en trachten dat vrouwen waardig te blijven, dat hun tot nu toe zoo ruimschoots werd geschenkt.

GRONINGEN, 19 October 1855.

HANDSCHOENEN-MAGAZIJN.

JOH. BISCHOFER, uit Tyrol, is voor korten tijd weder uitgekapt vooraan in de Heerestraat, naast het Wapen van Amsterdam, met een uitmuntend assortement GEMSEDEREN, GLACE en andere HANDSCHOENEN.

Tevens heeft hij medegebragt verscheidene soorten FRANSCHES LAARSJES, GOUDLEDEREN SCHOENEN, ENZ. Alles tot de minste, doch vaste prijzen.

Van den Heer H. KERCKHOFF, 32 Rue d'Hauteville, Paris, ontvangen wij den volgenden brief, dat de Heer Kerckhoff geaddresserde brief, die zeer ten gunste der REVALENTA getuigt, zoo door de daarin besproken vroeger reeds verkregene goede resultaten, als door het niet ontzien van geduldigh wachten, zorg, moeite en kosten, die met eene bestelling uit zoo ver afgelegene landen gepaard gaan.

Constantinople, le 20 7bre 1855.

Monsieur! J'ai l'honneur de vous prier de vouloir bien m'adresser aussitôt la réception de la présente, 10 k. de Revalencia raffinée.

J'en ai fait usage en France il y a environ 2 ans et j'en ai obtenu de très bons résultats; malheureusement les circonstances ne m'ont permis d'en prendre que pendant 15 à 20 jours.

J'ai depuis 20 à 25 ans une maladie chronique intestinale avec gonflement à l'estomac, notamment du côté droit. J'ai donc une pauvre santé et n'en suis pas moins tenu de m'acquitter d'une tâche assez pénible. J'espère que l'usage prolongé de la Revalencia me sera profitable.

Ci-joint un mandat sur la poste de fr. 120, dont fr. 116 pour les 10 k. et fr. 4 pour la petite caisse d'emballage. Veuillez faire emballer avec soin, mettre exactement et gros caractères mon adresse sur la caisse, plutôt 2 fois qu'une, et la confier aux Messageries impériales. De cette manière elle m'arrivera à coup sûr.

Inclosa een postmandaat van fr. 120, zijnde fr. 116 voor de twee bussen en fr. 4 voor de twee bussen en fr. 4 voor de kleine kist en emballage.

Gedurende 20 à 25 jaren heb ik dezelfde in Frankrijk gebruikt en daarvan zeer gunstige resultaten verkregen; de omstandigheden hebben mij helaas echter verhinderd ze langer dan eenige weken te gebruiken. Sedert 20 à 25 jaren sukkel ik aan eene verouderde ingewandskwaal, vergezeld van maagzwellen (drukking, spanning) vooral aan de rechterzijde. Ik heb dus eene zwakke gezondheid en heb niettemin mijne vrij moeilijke bezigheden waar te nemen. Ik hoop, dat een aanhoudend gebruik der Revalencia mij beter maken zal.

J'ai l'honneur d'être, Monsieur, Votre très humble serviteur. HONORE, Officier Comptable des Subsidaires Militaires à Constantinople.

Door DU HARRY'S REVALENTA verkrijgt men eene zekere genezing van de volgende ziekten en kwalen, zonder medicamenten, alleen door verandering van voedsel:

Zuur, hartwater, kramp in de maag en ingewanden, opgezetheid na het eten, oprispingen, misselijkheid, braken, windrigheid, diarrhae, dyspepsia, verstoppingen en huane gevaarlijke gevolgen, hoest, aamborstigheid, hartkloppingen, slapeloosheid, kolyk, zwakte, hoofdpijn, keel- en kliertering, zenuwziekten, bevingen, loomheid, nachtelijk zweeten, lusteloosheid en eene menigte andere ziekteverschijnselen, gevolgen van slechte spijsvertering en daardoor ontstane verzwakking.

Zij kost 87½ ct., 2, 3, 8 en 16 gulden de bus. Hoe grooter de bus, hoe voordeliger voor den Consument. De dubbel geconcentreerde kost 4, 7, 16 en 28 gulden de 1, 2, 5 en 10 g Bus.

Amsterdam, VERKOOPT door: Appingedam, S. RITZEMA; Assen, H. P. A. v. GORCUM; Delfzijl, A. W. C. KEIJZER; Groningen, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; Hoogeveen, F. M. DIKEMA; Meppel, A. EULEN en Co.; Nieuwolda, R. P. v. CALCAR; Pekela, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; Stads-Kanaal, H. KREKEL; Steenwijk, K. TIMMERMANS; Uithuizen, J. SCHUURMAN NIEVEEN; Veendam, S. SAVENIJE; Winschoten, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden. Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.